

Skogens struktur: kronskikt och vegetationsskikt

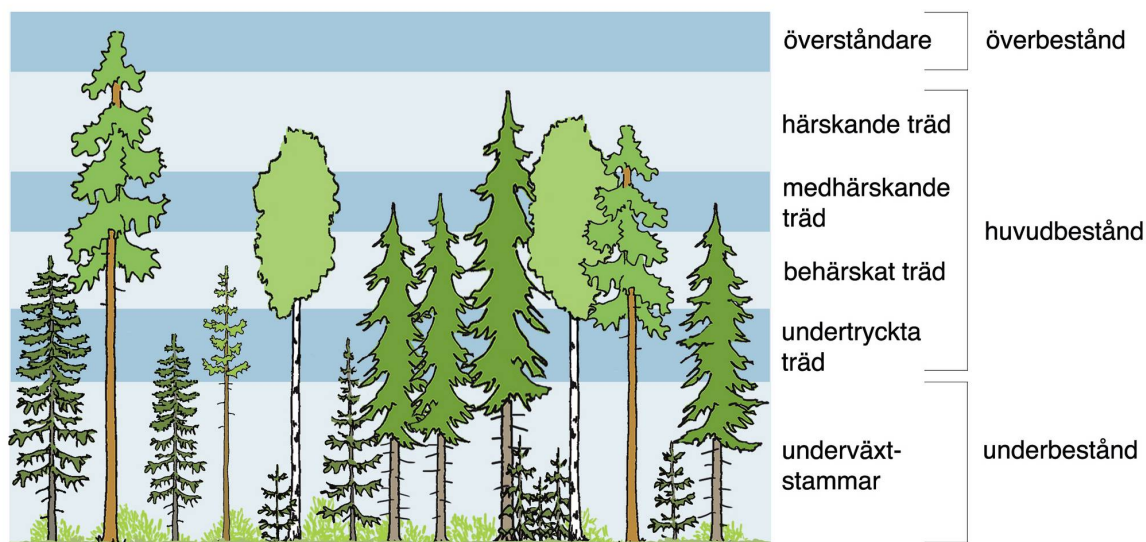

Ett typiskt tvåskiktat blandbestånd av björk och gran. Bild: © Varpu Kuutti.

Illustrationer och förklaringar av trädens kronskikt och trädskikt samt vegetationsskikten.

Beståndets kronskikt och trädskikt

Träden hänförs till olika trädskikt på basis av deras höjdförhållanden sinsemellan. Till exempel kan ett mål med en gallring vara att avlägsna träd som tillhör ett av kronskikten. Träden kan också klassificeras enligt en grövre indelning, dvs. enligt trädskikt. Härvid hör träden antingen till det övre skiktet, till det härskande trädskiktet eller till underbeståndet. Med trädskikt avser man ett kronskikt som är tydligt urskiljbart och som bildas av träd av samma storlek.

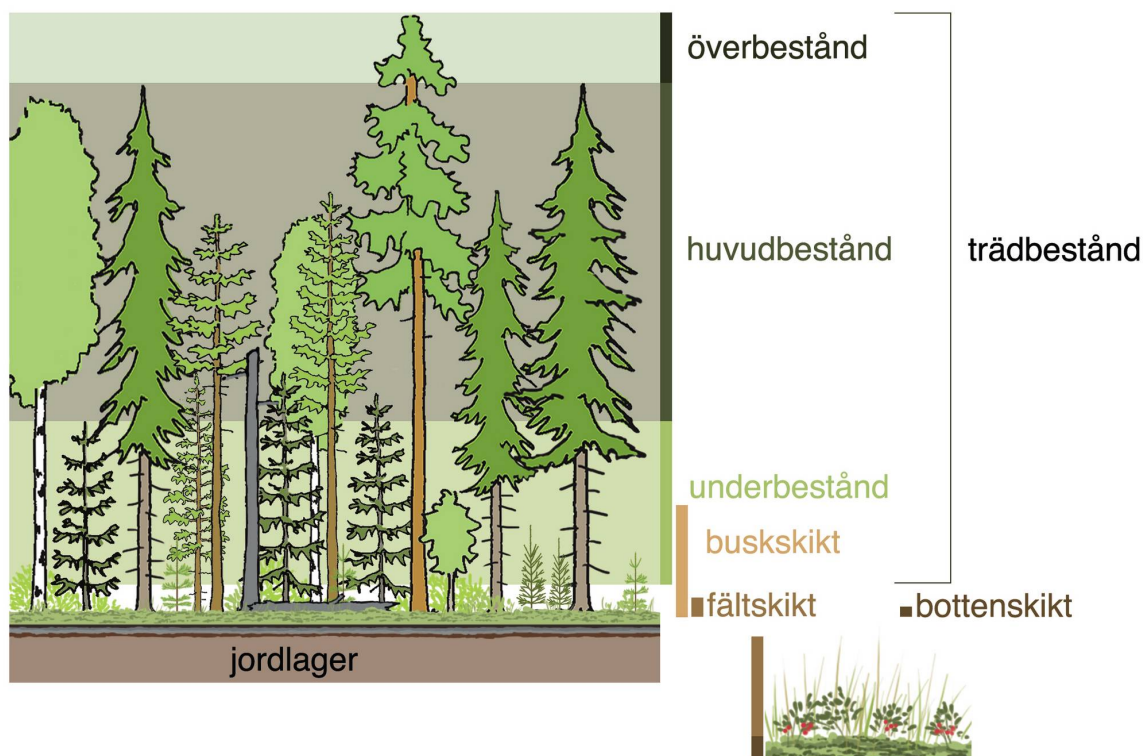

Beståndets kronskikt och trädsikt. Bild: © Juha Varhi.

- **Överståndare:** i allmänhet enstaka träd från den föregående trädgenerationen som har blivit kvar på växtplatsen. Som exempel kan nämnas naturvårdsträd som lämnats kvar vid tidigare avverkningar eller fröträd. Överståndarna är klart högre än träden i det härskande skiktet.
- **Härskande träd:** de högsta av de härskande träden. De härskande träden och de medhärskande träden bildar tillsammans det dominerande kronskiktet.
- **Medhärskande träd:** trädens kronor har utvecklats svagare än hos de härskande träden och höjden är 80–90 % av höjden hos de härskande träden.
- **Behärskade träd:** trädens höjd är 70–80 % av de härskande trädens höjd och kronorna har utvecklats svagt på grund av sidobeskuggning från de större träden.
- **Undertryckta träd:** träd där kronorna beskuggas både ovanifrån och från sidan, vilket har lett till att kronorna visar en ännu svagare utveckling än hos de behärskade träden. Höjden hos de undertryckta träden är högst 70 % av höjden hos de härskande träden.
- **Underväxtstammar:** med underväxt menar man för det mesta träd av plantstorlek, dvs. medeldiametern på brösthöjd är under 8 cm eller den övre höjden är under 7 meter hos tall och gran och under 9 meter hos björk.
- **Överbestånd:** ett trädbestånd som är klart högre än det härskande skiktet särskiljs som överståndare om behandlingen klart avviker från behandlingen av det härskande trädskiktet (till exempel avlägsnande av överståndare i framtiden).
- **Huvudbestånd:** de träd vars utveckling i första hand främjas i behandlingen. Innehåller härskande träd, medhärskande träd, behärskade träd och undertryckta träd.
- **Underbestånd:** trädskiktet under det härskande trädskiktet, som är yngre och kortare än detta, det vill säga underväxtstammarna. Med underväxt avses ofta träd av en sådan storlek som förekommer i plantbestånd. Underväxten särskiljs som ett eget skikt speciellt då underväxtstammarna har betydelse vid förnyandet av beståndet eller då underväxten på annat sätt inverkar på den kommande behandlingen av beståndet.

Skogens vegetationsskikt

I ett skogsekosystem kan man särskilja olika **vegetationsskikt** och olika skikt i jordmånen. Skogsvården inverkar på dessa på olika sätt. I ett ekologiskt sammanhang innehåller ett skogsbestånds struktur också den döda veden.

Skogens vegetationsskikt. Bild: © Juha Varhi.

- **Trädsiktet:** ett skikt som bildas av levande träd.
- **Busksiktet:** ett skikt som bildas av buskar och träd som till sin storlek kan jämföras med buskar.
- **Fältsiktet:** ett skikt som bildas av ris, örter, gräs och plantor av träd och buskar som är lägre än 50 cm.
- **Bottensiktet:** ett skikt som bildas av mossor och lavar.
- **Jordmånen:** den del av jordskorpan som täcker berggrunden. I jordmånen växer, beroende på objektet, växtrötter, svampar, hyfer, bakterier, alger och mikroorganismer.
- **Underväxtstammar:** med underväxt avses för det mesta träd av plantstorlek, dvs. medeldiametern på brösthöjd är under 8 cm eller den övre höjden är under 7 meter hos tall och gran och under 9 meter hos björk.

Baserar sig på [ordrådsarbetet vid Finlands skogscentral](#).

Läs mer om ämnet: Skötsel av en skogsfastighet | [Begreppen och klassificeringarna inom skogsvården](#)